649/02

Den 8. juli 2002 blev i sag nr. 57.373:

xxxxx xx xxxxx
xxxx xxxxxx xxxxx
xxxxxxxxx xxxxx xx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx xxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Sønderjysk Forsikring G/S
Ulkebøldam 1
6400 Sønderborg

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstagerne, der har retshjælpsforsikring hos Sønderjysk Forsikring A/S, klager ved deres advokat over, at selskabet har afvist at yde retshjælpsdækning til 2 retssager, der er blevet anlagt mod forsikringstagerne.

Af stævning af 11/7 2001, hvoraf det citerede er enslydende for begge klagerne, og hvor det er anført, at de begge hæftede for diverse lån, fremgår bl.a.: "Der er tale om en pensionsordning, der ikke står i relation til almindelig arbejdsgiverordning og der er tale om usædvanlige indbetalinger, der står i misforhold til sagsøgte 1 [klager H.J.H.] indtjening og formue. Sagsøgte 1 har siden 1991 været insolvent, hvor han gik konkurs, og har siden da haft en større gæld på mere end kr. 2.000.000,00 til sagsøger [H.J.H. under konkurs], hvor frivillig forlig herom af 8. marts 1993 fremlægges som bilag 5. Uanset dette bliver mere end halvdelen af sagsøgte 1's løn udbetalt som pensionsopsparinger, og uanset at sagsøgte 2, [HJH M. ApS] der er ejet af sagsøgtes 1's døtre, hele tiden har været vidende om, at sagsøgte 1 var insolvent. Det er sagsøgers overbevisning, at sagsøgte 1 har fået indbetalt høje indskud på kapital- og ratepension i stedet for at få udbetalt løn for at unddrage kreditorerne. Der er tale om en arbejdsgiverordning på en opsparingsorden i et pengeinstitut, hvorfor reglerne i 'Lov om visse civilretlige for-

hold mv. ved pensionsopsparing i pengeinstituttet' (pensionsopsparingsloven) finder anvendelse. Efter Pensionsopsparingsloven § 12 kan konkursboet få omstødt uforholdsmæssige store indbetalinger på sagsøgte 1's pensionskonti, både vedrørende kapital- og ratepensioner, og det kan ikke anses som værende afgørende, om indbetalingerne kommer fra privatpersonen eller via en arbejdsgiverordning, idet der er tale om en ren formalitet, at en skyldner som sagsøgte 1 beder sin arbejdsgiver indbetale pensionsbidraget eller om skyldneren selv får udbetalt løn og derefter selv indbetaler pensionsbidrag. Der er tale om uforholdsmæssige store indskud i forhold til formuetilstanden hos sagsøgte, idet der er tale om årlige indskud, der dels er væsentlig mere end hvad man skattefrit som privatperson kan overflytte til pensionskonti. Det fremgår af bilag 2, at der på kapitalpensionen er indsat ca. kr. 38.000,00 om året, mens der på ratepensionen er indsat kr. 250.000,00 - 500.000,00 om året, mens sagsøgte 1 har haft en bruttoindtægt på kr. 120.000,00 om året. Sagsøgte 2 har ikke været i god tro om sagsøgtes økonomiske situation, men har haft viden om, at sagsøgte var insolvent. Det gøres derfor gældende, at pensionsindbetalingerne står i misforhold til sagsøgte formuetilstand og at betingelserne i pensionsopsparingsloven § 12 er opfyldt. Idet det følger af reglerne om udbetaling af kapital- og ratepensioner i strid med aftalens bestemmelser, dvs. før det aftalte udbetalingstidspunkt, kan udbetaling kun ske med arbejdsgiverens samtykke, jvf. bilag 6, hvorfor sagsøgte 1's arbejdsgiver ligeledes er stævnet i nærværende sag. Idet de sagsøgte ikke har ønsket frivilligt at få udbetalt pensionsopsparingen til konkursboet, er nærværende stævning nødvendiggjort. Det bemærkes, at sagsøger har forsøgt at indgå en procesaftale, hvorefter der alene skulle anlægges én retssag, enten mod G.H. [klager] eller mod H.J.H. Sagsøgtes advokat, advokat E.S.B., har imidlertid afslået at indgå en procesaftale af denne karakter, idet det mundtligt er tilkendegivet, at der er forskel i stillingsbetegnelserne, idet H.J.H. er direktør i HJH M. ApS, og G.H. er ansat som funktionær i firmaet. Jeg skal anmode om at nærværende sag så vidt muligt på grund af sammenfald fremmes på samme tidspunkt som retssagen: G.H. under konkurs mod G.H. og HJH M. ApS. Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende:

at sagsøgte 1 har været insolvent siden 1991,

at sagsøgte 2 har været vidende derom,

at sagsøgte 1 gennem de seneste 3 år forud for konkursboets fristdag den 4. maj 2001 har fået foretaget indbetalinger på ca. kr. 38.000,00 om året på sin kapitalpension via sagsøgte 2,

at sagsøgte 1 gennem de seneste 3 år forud for konkursboets fristdag den 4. maj 2001 har fået foretaget indbetalinger på kr. 250.000,00 - 500.000,00 om året på sin kapitalpension via sagsøgte 2,

at de indbetalte beløb er uforholdsmæssige store i forhold til sagsøgte 1's økonomiske forhold på indbetalingstidspunkterne, både i forhold til sagsøgte 1's indtægtsforhold og formueforhold i øvrigt,

at indbetalingerne er omstødelige efter pensionsopsparingsloven § 12, idet disse regler også omfatter arbejdsgiverordninger."

Klagernes advokat har ved skrivelse af 7/12 2001 til nævnet anført følgende: "Afslaget er begrundet i, at selskabet anser, at der bl.a. skulle være tale om en tvist hidr. fra arbejdsforhold, der er undtaget fra de almindelige betingelser i § 3 stk. C, jfr. piece, fra Forsikringsoplysningen. Sagen kan på ingen måde anses som sådan, idet J. Bank stævner såvel mine klienter, som deres arbejdsgiver H.J.H. M. ApS som medsagsøgte. På baggrund heraf er der ingen tvist mellem forsikringstagerne og deres arbejdsgiver. Forsikringstagere har været ansat som hhv. direktør og sekretær i familievirksomheden siden 1992. Der foreligger ej heller tvist mellem ejerne af anparterne i virksomheden, forsikringstagernes døtre, der til orientering ligeledes arbejder i virksomheden. Begrundelsen for afslaget er således ikke holdbart og henset til, at det principielle hovedindhold i sagerne er, hvorvidt en kreditor skal kunne angribe ellers trangsbeneficerede pensionsordninger, jfr. rpl § 512, stk.3 og konkurslovens § 36, skal det derfor til Ankenævnet anføres, at retshjælpsdækning må anses for at være dækket af de generelle betingelser for retshjælpsdækning, jfr. betingelsernes § 2. Det skal endelig bemærkes, at der mig bekendt ikke indenfor området er afsagt domme eller forefindes andre afgørelser, hvorfor de af selskabet anførte betragtninger ang. rimelig udsigt til at vinde sagen, jfr. betingelsernes § 5 stk. 1 forekommer tvivlsomme, henset til, at det fra sagsøgers side ikke bestrides, at der er er tale om arbejdsgiverbetalte indbetalinger til pensionsordningerne."

Selskabet har ved skrivelse af 16/1 2002 til nævnet anført følgende som begrundelse for at afvise retshjælpsdækning til sagerne: "Som det fremgår af vor advokats breve, er afslaget begrundet i tre forhold, nemlig:

1. Tvisten har tilknytning til ansættelsesforhold, jfr. betingelsernes § 3 c.

2. Tvisten har forbindelse med forsikringstagernes erhvervsudøvelse, jfr. betingelsernes § 3, stk. 1.

3. Der er ikke rimelig udsigt til, at sagen kan vindes, jfr. betingelsernes § 5, stk. 1.

Hver af de omhandlede begrundelser kan isoleret set føre til afvisning af retshjælpsdækning.

Ad 1. Det er korrekt som anført af modpartens advokat, at der ikke er tale om en tvist mellem forsikringstagerne og deres arbejdsgiver. Dette er efter vor opfattelse ej heller et krav i medfør af § 3 c. Tvisten skal blot være opstået i forbindelse med sikredes ansættelsesforhold. Dette må indebære, at tvister, der bunder i eller har relation til ansættelsesforholdet, må være undtaget, uanset om arbejdsgiveren eller tredjemand kan gøre krav gældende i denne forbindelse. Der er tale om, at tredjemand gør gældende, at forsikringstagernes ansættelsesforhold er således indrettet, at der er tale om, at løn reelt er udbetalt som kreditorbeskyttede pensionsordninger i et urimeligt omfang. Tvisten har altså tilknytning til de sikredes ansættelsesforhold og den måde, det påstås indrettet på. På den baggrund må tvisten være undtaget i medfør af betingelsernes § 3, stk. 1 c.

Ad 2. Det fremgår af sagsfremstillingen i konkursboets stævning mod forsikringstagerne, at forsikringstagerne siden 1991 har været insolvente. Dette er ikke bestridt af forsikringstagerne. Det fremgår endvidere af sagen, at anparterne i det indbetalende selskab H.J.H. M. ApS ejes af forsikringstagernes døtre. Det må derfor antages, at driften af selskabet efter konkursen er baseret på forsikringstagernes ekspertise og kunderelationer, således at det reelt er forsikringstagerne, der har indflydelse på selskabet og driver dette. Det fremgår endvidere af udskrift af skiftebogen vedrørende konkursen den 10. maj 2001, at det er gjort gældende, at forsikringstagerne i marts 2000 modtog kr. 10.000,00 brutto i løn, medens der er foretaget indbetalinger på pensionsordninger i 1998 for hver af forsikringstagerne i alt kr. 320.978,00 og for 1999 i alt kr. 285.978,00, i alt kr. 1.213.912,00. Det er vor opfattelse, at en sådan ordning med meget lille lønudbetaling og meget store pensionsindbetalinger ikke vil kunne opnås, med mindre forsikringstagerne reelt har den afgørende bestemmelsesret i selskabet uanset de formelle anpartsforhold, hvor anparterne dog ejes af forsikringstagernes døtre. På den baggrund er det vor opfattelse, at tvisten reelt vedrører forsikringstagernes erhvervsudøvelse i forbindelse med anpartsselskabet og honoreringsformen herfor samt disses holdbarhed i forhold til tredjemand.

Ad 3. Det er vor opfattelse, at de ubestridte meget store pensionsindbetalinger på baggrund af slægtskabet mellem anpartshaverne og forsikringstagerne og de under 2. anførte forhold vil kunne omstødes, og at sagen derfor ikke kan vindes af forsikringstagerne. Det er det reelle i arrangementet, der er afgørende, og ikke det formelle ejerforhold. Jeg henviser i den forbindelse til Skifterettens begrundelse af 10. maj 2001 for at tage forsikringstagerne under konkursbehandling. Her anføres det, at Skifteretten finder, at det har formodning for sig, at omstødelsesbestemmelsen vil blive fortolket således, at den også omfatter en arbejdsgivers indbetalinger til pension, idet de reelle forhold er afgørende. Dette er vi enige i, specielt under hensyn til forholdet mellem anpartshaverne og forsikringstagerne. Det fremgår af udskriften, at afgørelsen er kæret til Venstre Landsret. Jeg er ikke i besiddelse af afgørelsen fra Venstre Landsret, men uden viden herom må jeg gå ud fra, at Skifterettens afgørelse er blevet stadfæstet. Ellers ville sagerne næppe fortsat versere. Jeg skal derfor opfordre modparten til at fremsende Landsrettens kendelse til undertegnede og Ankenævnet. For det tilfælde at Skifterettens begrundelse er blevet stadfæstet, har vi altså Landsrettens foreløbige ord for, at de omhandlede indbetalinger sandsynligvis er omstødelige. På denne baggrund mener vi ikke, der er rimelig udsigt til, at sagen kan vindes. Da disse tre selvstændige begrundelser hver for sig kan føre til afvisning, er retshjælpsdækningen afvist."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelse: "**§ 3. Hvilke tvister er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?** 1. Tvister i forbindelse med erhvervsudøvelse. Ved erhvervsudøvelse forstås: ... c) Tvister af enhver art, opstået i forbindelse med sikredes ansættelsesforhold. ... **§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?** 1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:
Efter en gennemgang af det i sagen foreliggende kan det lægges til grund, at kravet er opstået i forbindelse med klagernes erhvervsudøvelse.

På dette grundlag finder nævnet, at det tilbagebetalingskrav, der er blevet rejst mod klagerne, har en sådan erhvervsmæssig karakter, at tvisterne som følge af den foran gengivne bestemmelse i betingelserne er undtaget fra retshjælpsdækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen